

LE JOURNAL BIELORUSSIE
„LA PATRIE”DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG
„DAS VATERLAND”ВОРГАН БЕЛАРУСКАЙ НАЦЫЯНАЛЬНА-
ВЫЗВОЛЬНАЙ ДУМКІ

DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG „BAČKA ŠČYNA“ („VATERLAND“)

Herausgeber: Vladimir BORTNIK

Postadresse: Die Weissruthenische Zeitung „Bačka Ščyna“ („Das Vaterland“),

(18) München 19, Schliessfach 69.

Druck: „LOGOS“, Buchdruckerei u. Verl., G.m.b.H., München 8, Rosenheimer Str. 46 a.
Цена паза Німеччыны: ЗША — 20 цэнтаў, Канада — 20 ц., Ангельшчына — 1 шылінг, Францыя — 20 фр., Вялікія — 5 фр., Аўстрыя — 1 шылінг, Аргентына — 2 пэзо. У іншых краінах раўнавартасць 15 ам. цэнтаў.
Цена лётніцкай поштай у заакіянскія краіны — 30 ам. цэнтаў. — Падвойныя нумары каштоўны падвойна.Банковое конто: Zeitung „Bačka Ščyna“,
Konto Nr. 337-125, Bay. Hypotheken- u. Wechselbank, München.

ГАЗЕТА ВЫХОДЗІЦЬ РАЗ У ТЫДЗЕНЬ — ЦАНА 30 Н. ФЭН.

№ 19 (301)

Нядзеля, 6 травеня 1956 г.

ГОД ВЫДАННЯ 10

Божай Міласьцю**Свяшчэнны Сабор Япіскапау Беларускай Аўтакефальнай
Праваслаўнай Царквы на Чужыне**ДА УСЯЧЭСНЭГА ДУХАВЕНСТВА, ПРЭПАДОБНАГА МАНАШАСТВА й УСІХ БАГАЛЮБІВЫХ ВЕРНІКАЎ
НАШЫХ НА ЧУЖЫНЕ й НА БАЦЬКАЎШЧЫНЕ ПРАБЫВАЮЧЫХ.**Вялікоднае Архіпастырскае Паслачыне
Хрыстос Уваскрос!**

«УВАСКРОС ІСУС ад гробу, як і прадсказаў, даруючы нам жыцьцё вечнае й вялікую міласьць» (Вялікодны Канон).

**УЛЮБЛЕНЫЙ І ДАРАГІЯ
БРАТЫ І СЁСТРЫ!**

Мы щешымся ў радуемся, калі цемру доўгае ночы пачнуць асьвятляць прамені ўзыходзячага сонейка. Але, ці мы можам узвіць сабе туго радасць нявымоўную, якую перажылі да сканчэння веку, амінь» (Мц. 28, 19). Уваскресеніе Хрыстоса, Спасіцель наш, калі УВАСКРОС ІСУС ад Гробу й дараваў жыцьцё вечнае ў Раю тым, што так доўга чакалі на Яго! Божы съ. Пісмо апавяшчае нам: «магілы расчыніліся; і многа целаў памершых съвітых уваскрэслі! І, выйшаўши з магіл, па заскрасеніі Яго ўвайшлі ў съвітые места і паказаліся многім» (Мц. 27, 52—53). Но Хрыстос УВАСКРОС, съмерць і пекла перамог, і адкрыў дзверы Раю для ўсіх, хто толькі ўвераў у Яго.

Такуя вялікую Любобуй і Ласку Сваю прайвіт Хрыстос да ўсіх людзей, выконваючы волю Айца Свяаго Нябеснага. Ён Сваё Прачыстое Цела дазволіў падніць на Крыж, каб Своею Чесноку Крывею выбеліць увеселіе род людзкі, перамагчы съмерць і пекла, дараўцаць нам жыцьцё вечнае ў Царстве Славы Свае! Ён злучыўся з нашаю людзкаю прыродой, каб ачысціць і ўваскрасіць яе! Нашая съмерць перайшла на Яго, а Ягонае жыцьцё вечнае на нас! Прыняўшы съмерць як Чалавек, Хрыстос зъышоў у пекла як Бог і тут перамог найбольшасце нашае зло — съмерць, гэтую ўладу шатана над людзьмі. Так вось Спасіцель наш скрышыў галаву гэтаму адвечнаму ворагу нашаму. Пераможаны на Галгофе, узяўшы на Сібе грахі і немачы нашыя, Ён на Тройці Дзень устаў у сіле і славе Свайя як прадвечны Бог, як Пераможца й Спас наш!

Так споўнілася абязынне Бога Айца яшчэ Адаму й Еве ў Раю (І Майс. 3, 14). Зазыяла Боскае Сонейка ў цемры, зъніклі здоў жыцьцё, адкрыліся дзверы Раю для людзей. Сын Божы ў нашым людзкім целе, як Першы з нас Уваскрес, сеў праваруч Бога Айца на Пасадзе Яго ўсіх нас з любоўю заклікае да Сябе! Но Хрыстос ЗАПРАЎДЫ УВАСКРОС! Запраўды ўзънёсся на Неба да Айца Свайго! Галгофа ня была канцом, як гэтага спадзіваліся ворагі Спасіцеля нашага, наадварот, яна стала ПАЧАТКАМ нашага гонару, нашае славы ўрадасці, нашага щасція вечнаага разам з Ім!

Вось чаму Светлае Хрыстове Уваскрасеніе нашае радасць бясконачная! Вось чаму Уваскресны Спасіцель наш зъяўліўся Жонам Міраносікам і сказаў им: Радуйцеся! (Мц. 28, 9). Вось чаму Ангел зъяўліўся Маці Божай і радасна ўсклікнуў: «Радуйся, Дзева, радуйся; багаслаўленая, радуйся працласлаўная: Твой бо Сын УВАСКРОС на тройці дзень ад гробу!» (Вялікоднае Сыціхіра). Вось чаму ў нашая радасць сініяя блазмежная, і ў гэтай

Сафійскі сабор у Полацку пасля перабудовы ў XVIII ст. (Пабудаваны між 1044 і 1066 гг.)

20); ён прайвіт Боскую сілу ў славу творчая сіла Перамогі над злом, ня- Сваю ўжо на зямлі: у цудах Сваіх, на праўдаю ў несправядлівасцю пачы- гары фаворскай, на Крыжы, на Свайм наноць зъяўца над пакутнаю Зямель- сяны на Неба. Ціпер-жа прабывае ў Сваій Славе Нябеснай, як Валадар Неба ў зямлі. І гэтая Слава Яго, як вялікага Бога й Спаса нашага, асініць Спасіцелю нашу гаворыць нам: Толькі веруйце, цвёрда веруйце, ани на сумлівайцца, і неўзабаве ўва- ўзслененню ў часе Ягонага Другога Прыходу, і радасць наша тады будзе ўжо поўна, бязъмежная ў вечнае, калі толькі мы будзем мець Яго — Радуйцеся, бо Хрыстос ЗАПРАЎДЫ УВАСКРОС!

Таму, любыя дзеці нашыя, усыды ўзасёдьбы будзем стараца, каб Ён, Хрыстос, Бог наш, стала прабывае ў сэрцах нашых, бо-ж ён: нашае Уваскрасеніе Жыцьцё (Іо. 2, 25), бо-ж

Ён нашае радасць, пацеха, сіла І Перамога! ЗІмня смутку, ніяма бяды! ЗІмня зъяўсёдьбы будзем стараца, каб Ён, Хрыстос, Бог наш, стала прабывае ў сэрцах нашых, бо-ж ён: «Пабожныя возымуць змілю ў вадалданыне і жыць на ёй будзець навекі» (Іс. 38, 29). Таму, любыя суродзіцы нашыя, цешчеся ўрадасці, якія ўзъдзіўся на сваіх чытак, на кастрагах, у пушчах і лясах, усе, усе, бо Хрыстос УВАСКРОС!

**СЪМІРЭННЫ АРХІЯПІСКАП
СЯРГЕЙ**

Галава Свяшчэннага Сабору Япіскапау Беларускай Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы

**СЪМІРЭННЫ АРХІЯПІСКАП
ВАСІЛЬ**

Сакратар Свяшчэннага Сабору Епіскапау БАПЦ на Чужыне.

Дана Году Божага 1956
месяца травеня

Аўстралія-Амэрыка.

ВОРГАН БЕЛАРУСКАЙ НАЦЫЯНАЛЬНА-
ВЫЗВОЛЬНАЙ ДУМКІ

DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG „BAČKA ŠČYNA“ („VATERLAND“)

Herausgeber: Vladimir BORTNIK

Postadresse: Die Weissruthenische Zeitung „Bačka Ščyna“ („Das Vaterland“),

(18) München 19, Schliessfach 69.

Druck: „LOGOS“, Buchdruckerei u. Verl., G.m.b.H., München 8, Rosenheimer Str. 46 a.
Цена паза Німеччыны: ЗША — 20 цэнтаў, Канада — 20 ц., Ангельшчына — 1 шылінг, Францыя — 20 фр., Вялікія — 5 фр., Аўстрыя — 1 шылінг, Аргентына — 2 пэзо. У іншых краінах раўнавартасць 15 ам. цэнтаў.
Цена лётніцкай поштай у заакіянскія краіны — 30 ам. цэнтаў. — Падвойныя нумары каштоўны падвойна.

Банковое конто: Zeitung „Bačka Ščyna“,
Konto Nr. 337-125, Bay. Hypotheken- u. Wechselbank, München.

ГАЗЕТА ВЫХОДЗІЦЬ РАЗ У ТЫДЗЕНЬ — ЦАНА 30 Н. ФЭН.

THE WHITERUTHENIAN NEWSPAPER
“THE FATHERLAND.”

ГОД ВЫДАННЯ 10

Паслья юбілею...

Тое, што не чытачы створаныя для газеты, а газета для чытакоў, зъяўліеца, бязумоўна, аксёмай. А адгэтуль вышыкае права чытака на крытыканыне газеты. Наадварот, добра й саліда выкарысталае чытакамі права на крытыку дапамагае самой газете. Заўгары, засыцірогі й пажаданы разумнае крытыкы зъяўліяючыя для газеты неабходнымі і карыснымі праваднікамі, якія памагаюць ёй арыентаваць свой шлях і разам з гэтым, аснагаць стаўленыя мэты.

Свяго часу, «Бацькаўшчына» зъяўлялася да сваіх чытакоў з заклікам прысылаць свае заўгары, пажаданы думкі. Прывімаеца, што тады шмат чытакоў адклікнулася на гэта, і на бачынах нашае газеты даўжэйшы час зъяўляліся гэтыя выказыванія. Гэта была крытыка ў поўным значэнні гэтага слова: тут ганілася адно, хвалілася іншае, даваліся новыя пранапоны і падары, з чаго нашае газета бязумоўна не могла не скрыстаць.

Газета бруковая, што гоніца толькі за сэнсацыяй і якай, маючы наўвеце часамі нізкія людзкія інтынкты, падае на сваіх бачынах непэрбройную страву для

Зразумела, што з вышэй прыведзенай асаблівасці эміграційнае прэсы вышыкае права на крытыку сваіх чытакоў. Чытаку гэта можа не падабаць, але ў нашым выпадку газета не павінна з гэтym лічыцца, хоць бы пра гэту трафіла таго ішчыгала, якія дадзеныя крыху аб жыцьці, праблемах і буднях нашае газеты, мы хочам сянянія кінць крытычным вокам на тых, што час ад часу крытыкуюць нас. Гэта, фактычна, як крытыка нашае крытыкай, але спраба паказаць на тყы нездаровыя зъяўліўшы, якія ў нас, нажаль, нікія могуць вывесціся.

Усіх, што нас крытыкуюць, можна быў-б падзяліць на чатыры наступныя

1) Тыя, якія запраўды разумеюць што такое крытыка і трымаюць ейных правілаў, выказываюць свае пагляды. Гэта перадусім прынцыпавага характару, які, скажам, заўгары ў дачыненні да ідзялічнічнага зъвесту газеты, парады пашущаць тყы ці іншыя праблемы, заўгары ў гэтым размеркаваныя самога матарыялу ў гэзэце ў г. д. З гэтае крытыкі газета толькі карыстае, але, нажаль, у нас крытыка тагоха характару вельмі-ж і вельмі мала.

2) Тыя, якія маючы ўсе дадзеныя, каб належаць да першай групы, засыпелыя сваёй амбіцыяй ці «абражанай годнасцю», шукаюць дзіркі ў цэлым. Ім чамусы здаецца, і яны навет асьмельваюцца даводзіць, якія на гэта доказаюць, што «Б-на» стаіць за г. зв. непрадрашэнствам. Лёгіка падобнага даводжання настolkі дзяцінскага, што мы навет на лічылі за патрэбнае пісаць аб гэтым. Яны разумеюць так: «Б-на» падтрымовае ворганы БНР, БНР належыць да Парыскага Блеку, Парыскі Блэк шукае шляху да супрацоўніцтва з Амэрыканскім Камітэтам для Вызваленія ад Бальшавізму, Амэрыканскі Камітэт стаіць на непрадрашэнскай лініі, а значыцца — і «Б-на» стаіць на гэтым прынцыпе. Вось вывад! І паспрабуйце пераканаць такога. Таго, што «Б-на» рэгулярна выступае супраць непрадрашэнства і раскрывае расейскі імперыялізм — гэткі крытык на бачыць. Але папытаемся, ці знайшоў ён у «Б-не» хоць адзін пасаж, які-б быў даводам непрадрашэнства газеты.

3) Гэта наўшыя, якіх хтосьці называў «ватажкі». Энэргічныя, актыўныя, але неталерантныя. Што яны думаюць — гэта канчатковая праўда, закон. Іншыя пагляды — зрада беларускага справы. На свайго «праціўніка» яны пішуць у «Б-ну» ліст, у якім апрача жоўті зічнога нічога. За незмышчаныне газета з «найлаважнейшага беларускага воргану» робіцца «ірапольскай», «прарасейской», «прасавецкай» і пра..., пра... «гэзіцінай», якую аўтар не жадае больш чытаць. Сюды хіба можна аднесці і тыя, дзяліваюць Богу, нешматлікія галасы, што закідаюць газету, але пракатаціўства, правуніяцтва, антыправаслаўя, антырэлігійнасць і г. д. Усё гэта прадукт неталерантнасці ці рэлігійнага фанатизму, і як такі, бязумоўна, з белага робіць чорнае і наадварот. Абсурдальнасць падобных закідаў чытак бачыць сам, калі ўважна ўзгадніць газету.

(Заканчэнне на 2-ой бач.)

**Усіх праваслаўных Беларусаў
вітаем зь вялікім Святам**

УВАСКРАСЕНЬНЯ ХРЫСТА!

**Хрыстос Уваскрос
Уваскросыне ў Беларусь!**

© PDF: Kamunikat.org 2011

© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2011

Расея – сусъветная небясьпека

Наш адзіны шлях абарону^{*}

Гэтак завеца брашура Джона Ф. Старту, старшыні Шкоцкай Лігі для Эўрапейскай Свабоды. Аўтар брашуры, як і «Вялікарусы», або больш правільна Маскоўцы, мусіць заўсёды месці уладара, хоць бы не вядома наколькі брутальная гарадзіцця наўгародзтву з свайго праўнага падъеху да проблемаў паняволеных балшавізмам нароўдай. Нас яна можа не цепіць факт, што на Захадзе ёсьць усё-ж людзі й моцныя арганізацый, якія, разумеючыся, і здаючы сабе справу з усім важнасці ролі паняволеных расейскім балшавізмам нароўдай на змаганні Захад-Усход, стараючыся таксама усъведамляць і пераконваць сваіх суродзічаў аб неабходнасці змены даслоешніх заскаузных традыцыйных паглядаў на ўсходнюю небясьпеку.

Каб пазнаёміць нашых чытачоў з гэтаі карыснай брашурой, мы і прывідзім тут колькі вытрымак з яе, так як памеру брашуру не пазъюношу поўнасцій зъмясціць яе.

Раскрышы ў начатку ўсю цынічнасць савецкай «палітыкі ўсъмешак» і ўсіх мэты, аўтар, апіраючыся на гісторычныя дадзенныя, даводзіць, што мэты ўсіх савецкіх нічым ня рознічацца ад калішніх царскіх. Прывідзім аўтар цытуе цэлы шраг дакументаў, з якіх, бяз іншых каментараў, кожны можа бачыць, што тая Расея, ад якой сяньняшнія расейскія шавіністыя выказываюцца як аб найбольш прагрэсіўной, культурнай, гуманнай, у запраўднасці была ў гэтых дачыненнях годным аргінам сяньняшнія савецкія копіі.

Вось, прыкладам, цытаваны аўтарамі кніга Жыгімonta Старога да ангельскай каравеи Елізабеты ў 1569 г.: «Дарагая Сястра, Маскоўчына — гэта агульнапрызнаны вораг усіх пад сонцем свабодаў і яна з дні на дзень урасте ў сілу. Мы ведаем, што Ваш Маестэт зусім не падаразе зверства гэтага ворага, ягонае сілы ёй тварыні, які ён валодзе сваімі падданымі. Дзеля гэтага, мы, што зদаем і разумеем іго лепш чымся іншыя, будучы ягонымі суседзямі, перасцерагаем вас і іншых хрысціянскіх сусэрэндзіў не ахвяруюць свайго гонару, свае свабоды й саміх сябе ды жыцця сваіх падданых для такога жорсткага й барbarsкага ворага.»

Далей аўтар прыводзіц слова князя Адама Чартарыскага, які, будучы сібрам расейскага імпэрскага двара, добра арыентаваўся ў расейскіх спраўах і меў мушары якога быў апублікованы ў 1888 г. Ён пісаў: «У сваім інтынкце заваёваў яны (Расейцы) ўжывалі ашуканства й гвалт пачарзе ды змаглі з рэдкай хітрасцю пабольшыць сваё тэрыторыю коштам суседзяў. Усе мэты, якія ставілі перад сабой Расея, гэта нічога іншага, як падпрадкаўнанне большае часткі Эўропы й Азіі... Бязылітасны амбіты Пятра (заваёва съвету) ўсё ўячылікі ў глыбіні кожнага расейскага сэргі».

Пасыль яшчэ колькіх цытатаў ідуць выказванні самога аўтара.

*Russia, the World's Peril. Our Only Way of Defence, by John F. Stewart. Scottish League for European Freedom, Edinburgh, February 1956.

«... Траба зацеміць, — піша Джон Ф. Старту, — што чыста расейскі народ, «Вялікарусы», або больш правільна Маскоўцы, мусіць заўсёды месці уладара, хоць бы не вядома наколькі брутальная гарадзіцця наўгародзтву з свайго праўнага падъеху да проблемаў паняволеных балшавізмам нароўдай. Нас яна можа не цепіць факт, што на Захадзе ёсьць усё-ж людзі й моцныя арганізацый, якія, разумеючыся, і здаючы сабе справу з усім важнасці ролі паняволеных расейскім балшавізмам нароўдай на змаганні Захад-Усход, стараючыся таксама усъведамляць і пераконваць сваіх суродзічаў аб неабходнасці змены даслоешніх заскаузных традыцыйных паглядаў на ўсходнюю небясьпеку.

Каб пазнаёміць нашых чытачоў з гэтаі карыснай брашурой, мы і прывідзім тут колькі вытрымак з яе, так як памеру брашуру не пазъюношу поўнасцій зъмясціць яе.

Раскрышы ў начатку ўсю цынічнасць савецкай «палітыкі ўсъмешак» і ўсіх мэты, аўтар, апіраючыся на гісторычныя дадзенныя, даводзіць, што мэты ўсіх савецкіх нічым ня рознічацца ад калішніх царскіх. Прывідзім аўтар цытуе цэлы шраг дакументаў, з якіх, бяз іншых каментараў, кожны можа бачыць, што тая Расея, ад якой сяньняшнія расейскія шавіністыя выказываюцца як аб найбольш прагрэсіўной, культурнай, гуманнай, у запраўднасці была ў гэтых дачыненнях годным аргінам сяньняшнія савецкія копіі.

«Чаму наш урад нашыя палітыкі, наша прэса на пачатку ўсю цынічнасць савецкай «палітыкі ўсъмешак» і ўсіх мэты, аўтар, апіраючыся на гісторычныя дадзенныя, даводзіць, што мэты ўсіх савецкіх нічым ня рознічацца ад калішніх царскіх. Прывідзім аўтар цытуе цэлы шраг дакументаў, з якіх, бяз іншых каментараў, кожны можа бачыць, што тая Расея, ад якой сяньняшнія расейскія шавіністыя выказываюцца як аб найбольш прагрэсіўной, культурнай, гуманнай, у запраўднасці была ў гэтых дачыненнях годным аргінам сяньняшнія савецкія копіі.

«Што-ж павінна быць зроблены, каб

Адна культура — лек, другая — атрута

У цікавай зацемцы праз шырокую турнірную ўпрыгожыў ў Беларусі мелі дадатныя характеристары. Ня было, адбылі, так. Найперш трэба агульна зацеміць, што Беларусы ніколі не накідалі Маскоўцам, як і іншымі, прынуждаючы свае культуры, наадварот, як і ў прыпадку з майстрамі, Маскоўцы вельмі часта прынуждаючы свае культуры ў Беларусі ў Маскоўчыне. Прымеж таго Маскоўцы прынуждаючы шырэйлі сваю культуру ў Беларусі, галоўна мову і з ёю літаратуру ды хвалішаваную гісторыю, адначасна заўзятымі прынуждаючы культуру беларускую. Мэта гэтага шырэйлі было — забіць беларускую нацыянальнасць саўядом'ем, узгадаўваючы сваёй культурою Беларусу так, каб яны зрадзілі самым сабе і пачалі «уважаць» сябе Расейцам, каб сталіся расейскімі паррабкамі, проста гноем дзеля маскоўскага росту.

І найлепшай реч можа быць лекам і атрутаю, заляжна ды атаго, як я ўжыца. Дыкэж культура беларуская прычынілася да развою Маскоўчыны, а культура расейская забівала беларускую нацыянальнасць саўядом'ем. Гэта гэтага шырэйлі было — забіць беларускую на часе падзелу Беларусі, так і на адваровынні падзелы часчыцах ад беларускую цэласці ў ніводнае высокое школы. Але закладалі ў Беларусі расейскія пачатковыя школы дзеля масавага абрушэння ды настаўніцкай і духоўнай сэмінарскай і настаўніцкай інстытуты дзеля ўзгадавання янычараў.

Тое, што расейскай камуністычнай робіцца пактычна з дызайнерамі, што Расейцы рабілі у нас упэрад.

За такую культуру-атруту мы ня можам быць удзельнікамі Расейцам, наадварот, маем яе ненавідзец і атрасаца з не. Тое саме павінны мы рабіць і з падобнай культурою польскай у Беларусі.

Максім Прынскі

шы ў Беларусі ўсе высокія школы, Расейцы не дазволілі Беларусам і ніводнае высокое школы расейскіе. Да 1921 на ўсёй вялізарнай тэрыторыі беларускай, як на захопленій у 1772, 1793 і 1795 гадох у часе падзелу Беларусі, так і на адваровынні падзелу часчыцах ад беларускую цэласці ў ніводнае высокое школы. Але закладалі ў Беларусі расейскія пачатковыя школы дзеля масавага абрушэння ды настаўніцкай і духоўнай сэмінарскай і настаўніцкай інстытуты дзеля ўзгадавання янычараў.

Тое, што расейскай камуністычнай робіцца пактычна з дызайнерамі, што Расейцы рабілі у нас упэрад.

За такую культуру-атруту мы ня можам быць удзельнікамі Расейцам, наадварот, маем яе ненавідзец і атрасаца з не. Тое саме павінны мы рабіць і з падобнай культурою польскай у Беларусі.

Максім Прынскі

шы ў Беларусі ўсе высокія школы, Расейцы не дазволілі Беларусам і ніводнае высокое школы расейскіе. Да 1921 на ўсёй вялізарнай тэрыторыі беларускай, як на захопленій у 1772, 1793 і 1795 гадох у часе падзелу Беларусі, так і на адваровынні падзелу часчыцах ад беларускую цэласці ў ніводнае высокое школы. Але закладалі ў Беларусі расейскія пачатковыя школы дзеля масавага обрушэння ды настаўніцкай і духоўнай сэмінарскай і настаўніцкай інстытуты дзеля ўзгадавання янычараў.

Тое, што расейскай камуністычнай робіцца пактычна з дызайнерамі, што Расейцы рабілі у нас упэрад.

За такую культуру-атруту мы ня можам быць удзельнікамі Расейцам, наадварот, маем яе ненавідзец і атрасаца з не. Тое саме павінны мы рабіць і з падобнай культурою польскай у Беларусі.

Максім Прынскі

шы ў Беларусі ўсе высокія школы, Расейцы не дазволілі Беларусам і ніводнае высокое школы расейскіе. Да 1921 на ўсёй вялізарнай тэрыторыі беларускай, як на захопленій у 1772, 1793 і 1795 гадох у часе падзелу Беларусі, так і на адваровынні падзелу часчыцах ад беларускую цэласці ў ніводнае высокое школы. Але закладалі ў Беларусі расейскія пачатковыя школы дзеля масавага обрушэння ды настаўніцкай і духоўнай сэмінарскай і настаўніцкай інстытуты дзеля ўзгадавання янычараў.

Тое, што расейскай камуністычнай робіцца пактычна з дызайнерамі, што Расейцы рабілі у нас упэрад.

За такую культуру-атруту мы ня можам быць удзельнікамі Расейцам, наадварот, маем яе ненавідзец і атрасаца з не. Тое саме павінны мы рабіць і з падобнай культурою польскай у Беларусі.

Максім Прынскі

шы ў Беларусі ўсе высокія школы, Расейцы не дазволілі Беларусам і ніводнае высокое школы расейскіе. Да 1921 на ўсёй вялізарнай тэрыторыі беларускай, як на захопленій у 1772, 1793 і 1795 гадох у часе падзелу Беларусі, так і на адваровынні падзелу часчыцах ад беларускую цэласці ў ніводнае высокое школы. Але закладалі ў Беларусі расейскія пачатковыя школы дзеля масавага обрушэння ды настаўніцкай і духоўнай сэмінарскай і настаўніцкай інстытуты дзеля ўзгадавання янычараў.

Тое, што расейскай камуністычнай робіцца пактычна з дызайнерамі, што Расейцы рабілі у нас упэрад.

За такую культуру-атруту мы ня можам быць удзельнікамі Расейцам, наадварот, маем яе ненавідзец і атрасаца з не. Тое саме павінны мы рабіць і з падобнай культурою польскай у Беларусі.

Максім Прынскі

шы ў Беларусі ўсе высокія школы, Расейцы не дазволілі Беларусам і ніводнае высокое школы расейскіе. Да 1921 на ўсёй вялізарнай тэрыторыі беларускай, як на захопленій у 1772, 1793 і 1795 гадох у часе падзелу Беларусі, так і на адваровынні падзелу часчыцах ад беларускую цэласці ў ніводнае высокое школы. Але закладалі ў Беларусі расейскія пачатковыя школы дзеля масавага обрушэння ды настаўніцкай і духоўнай сэмінарскай і настаўніцкай інстытуты дзеля ўзгадавання янычараў.

Тое, што расейскай камуністычнай робіцца пактычна з дызайнерамі, што Расейцы рабілі у нас упэрад.

За такую культуру-атруту мы ня можам быць удзельнікамі Расейцам, наадварот, маем яе ненавідзец і атрасаца з не. Тое саме павінны мы рабіць і з падобнай культурою польскай у Беларусі.

Максім Прынскі

шы ў Беларусі ўсе высокія школы, Расейцы не дазволілі Беларусам і ніводнае высокое школы расейскіе. Да 1921 на ўсёй вялізарнай тэрыторыі беларускай, як на захопленій у 1772, 1793 і 1795 гадох у часе падзелу Беларусі, так і на адваровынні падзелу часчыцах ад беларускую цэласці ў ніводнае высокое школы. Але закладалі ў Беларусі расейскія пачатковыя школы дзеля масавага обрушэння ды настаўніцкай і духоўнай сэмінарскай і настаўніцкай інстытуты дзеля ўзгадавання янычараў.

Тое, што расейскай камуністычнай робіцца пактычна з дызайнерамі, што Расейцы рабілі у нас упэрад.

За такую культуру-атруту мы ня можам быць удзельнікамі Расейцам, наадварот, маем яе ненавідзец і атрасаца з не. Тое саме павінны мы рабіць і з падобнай культурою польскай у Беларусі.

Максім Прынскі

Камуністычны распальваючы арабска-ізраэльскі канфлікт

Съледам за першай Палестынскай вайной у 1948-49 гадох, апошнімі тыднімі штораз павялічваючыся небясьпека выбуху другой вайны між арабскімі дзяржавамі і Ізраэлем.

Зъ беларускага жыцьця

ВАЩІ ЗБК У ТОРОНТО

8 красавіка сёлета ў сівятыцы ЗБК ў Торонто а. Машукевіч зрабіў даклад на тему «Структура Праваслаўнага Царквы». Тэма выклікала вялікае заінтересленне ў шматлікіх прысутных. Пажаданне было-б, каб даклад на тэмы, звязаныя з рэлігій і БАПЦ адбываюцца часцей, тым больш, што шмат суродзічаў, якія на-ведаюцца сівятыцы ЗБК увечары, амаль кожнае наядзелі нікомі на прыходзяць у царкву.

*

Зъ ініцыятывы Управы ЗБК, у суботу 22 красавіка, у сівятыцы Беларускага Дому пачаўся шахматны турнір. У ім прымае ўдзел 6 сяброў. Патрывае ён да шасці тыдняў, бо гульны могуць адбывацца толькі ў суботы й наядзелі вечарамі.

М. К-р

РЭХА САКАВІКОВАЕ ГАДАВІНЫ
(Нотынгам (Ангельшчына))

У Нотынгам жыве некалькі беларус-кіх сем'яў. Сёлета 1-га красавіка суполь-німі сіламі была наладжана Сакавіко-вая Акадэмія. Програма ахудою сівяты-камінія пачалася Паніхідай па загіну-тых змагарох, якую адслужыў а. Міран-новіч.

Урачыстую акадэмію адкрыў сп. Ка-лач. Сп. Б. Я. прачытаў рефэрат, аб зна-чыні Сакавіковата Акту ў нашай гісто-ри.

Мастацкая частка акадэміі, падрыхто-ваная сп-ром Капачом, пачалася вершам «Не пагаснущ зоркі ў Небе» падзкліма-ваным 10-гадовым Аляксеем Несцяро-вам. Пасля нашая моладзь адсыпвала песьні «Пагоня», «Бывай, мой родны кут і звязь», «Падніты родны съят дзяржа-вых», пераплещенія дэкламацыямі вер-шаум.

Сп. Капач выкарыстоўваючы адпавед-ны мамент, звязніруючы да прысутных з кароткай прамовай, у якой звязніруючы атактыўнасці ў ахварнісці якога, у Нотынгам ужо трэйці раз сёлета ладзі-ца беларускую Акадэмію. Акрамя гэтага, сп. Капач, на глядзячы на цяжкасці із здароўем, узяўся вучыць беларускім дзе-так роднае мовы. Цяпер нашая моладзь стараецца прыдабаць сабе нацыянальныя строі ды вывучаць свае народныя скокі. Шчытуючую ахвоту ў грамадзкай працы вы-казвае таксама ў сп. Караць.

Канчаючы гэтую зацемку, нельга не вы-казаць удзялчысці сп-ру Капачу, дзякую-ючы атактыўнасці ў ахварнісці якога, у Нотынгам ужо трэйці раз сёлета ладзі-ца беларускую Акадэмію. Акрамя гэтага, сп. Капач, на глядзячы на цяжкасці із здароўем, узяўся вучыць беларускім дзе-так роднае мовы. Цяпер нашая моладзь стараецца прыдабаць сабе нацыянальныя строі ды вывучаць свае народныя скокі. Шчытуючую ахвоту ў грамадзкай працы вы-казвае таксама ў сп. Караць.

Сэнэка і Касіюс

(Заканчэнне з 3-й бач.)

навет, калі-б нехта зъ іх і меў пось-пех, як добры прамоўца, што нам заў-сёды імпанде — як доўга трываў-бы гэты посьпех? Гэта жывоўская справа. А гэта значыць, што яна на мае нічога супольнага з маставітвам у які-колечы форме. З усіх народаў сівяты Жыды зьяўляюцца адзінам народам, у якога забаронена прадстаўляць Бога выразна. Інш. таму на маюць ніякіх статуяў, ні майлівідлі, а навет статуй і карынты зьяўляюцца для іх нечым жудаскім. Як можа тады такая наувака калі-не-будзь даць нахненне маставіту або раз-віру? Як можа тады ў чэцьце гэтага самага Хрыста быць пабудавана калі-не-будзь якай-не будзь сівятыня, памі-наючы ўжо зусім нейкі новы стыль у будаваны. Жыдоўскай архітэктуры німа. Жыды амузынны, прыяцель. А ная ведаючы музай, ніяк нельга прыыва-біць чалавека на вуліцы.

— Ен устаў зъ мёртвых, настойваў Касіюс. — Ен сам называў сябе Сынам Божым. Немагчыма так проста на лі-чыца з рочаінасціяй. Ты на верши-мене, абы чым я расказаў табе, Сэнэка?

— І ная ніякай падставы сумлі-ваца ў твае шыярэчыць, — адказаў Сэнэка. Але я не зьяўлююся да такой ступелі неразумным, каб цвердзіць, што гэтае здарынне на мела месца таму, што да гэтага часу чагос я падобнага не здаралася. Кажнае здарынне мае свой пачатак. Могуць існаваць такія сілы, абы якіх мы, людзі, яшчэ нічога не ведаем, а ба каторых гэны Хрыстос магчыма нешта ведаў... Так, магчыма ён ёсьць істота вышэйшай натурэ — паўбог, або і Бог. Можа і запраўды здарудзе ён са-бе пару прыхільнікаў і тут у Рыме — шмат чужаземных Багоў маюць тут свае скupішчы: Ізіс, Сэрапіс, Мітра, як мне

ведама. Справа на ў тым, што будзе ад-нымі аўдэнаннем больш або менш. Але ёсць-ж залаты век на прыдзё зъ Юдзі. Сэнэка падніяўся. — І хачу табе най-вастры запярэчыць. Я адкідаю твой-Бога на толькі таму, што ён замані-фіставаў сібе на ў Рыме, а ў вадзінія-значай маленьянікі праваніць нашай дзяржавы. Не таму, што ён ёсьць Жыд, а на Рымлянін. Я адкідаю яго таму, што ён ёсьць Бог. Ко камі мы хочам быць нечым больш, чымся бездапаможныя жывёлы, мы мусім самі сабе дапамагчы, мы людзі. Той, хто прынясе нам залатую пару, павінен быць чалавекам.

— Аляксандар і Цэзар на гэтым пра-валіліся, — заўважыў Касіюс.

— Яны абодві памерлі зарана, каб дavesыці да канца пачатку сваю справу. Яны былі перадусім ваенныя заваёвні-кі. Чалавек будучыні павінен быць мі-ралюбім. Я і веру, я веру — ён ужо ёсьць паміж намі. Я чую нейкія крокі — Гімпаль, паглядзі, мо гэта прыйшло па-сланец.

Няволынк зынік.

Касіюс устаў таксама. — Так, чалавек, Сэнэка. Але я толькі чалавек. Бяз Божай дапамогі зьяўляеца немагчымай перамога над людзкую натурою. Яна ёсьць пунктам Архімэда, бяз..., — ён перараў. Гімпаль вірнуўся зь лістом у руках. Сэнэка выраў яго з ягоных рук.

— Ты дазволіш, прыяцелю...

Касіюс моўчкі пакланіўся.

Сэнэка разламаў пачатку, раскрыў ліст і чытаў. Пальцы яго дрыжэлі.

— Гімпаль — маё пальто, мae насіл-кі і дваццаць няволынікаў.

Няволынк выбег.

Сэнэка праменяваў. — Даруй мне,

дружка, але я мушу ісці.

цыяу ў гэтых краінах. Спадзяемся, што пасля заканчэння свято падарожжа, др. Вярбіцкі падзеліца сваімі ўражан-нямі з шырэйшымі коламі нашае эміг-рацы.

У. С. Я. З.

ДА ўСІХ ВЫДАВЕЦТВАУ А ПРАДАУ-НИКОУ БЕЛАРУСКИХ КНІЖАКІ ЧА-САПІСАУ

Дазнаныне паказала, што канешне тра-ба выдаца каталёт прадаваных на чу-жыне беларускіх кніжак і часапісаў эмі-грацыйнага й краёвага выдання. Вы-даца мае Беларуска-Амэрыканскую Зад-зіночаньне ў Нью-Ёрку. Дзеля таго зва-рочаваюцца да ўсіх Выдавецтва і Прадау-нікоў беларускіх кніжак і часапісаў пры-інфармавацца аб грамадзкай працы ў момах жыцьця нашых суродзічаў у Амерыцы. З свайго боку, др. Вярбіцкі, які зьяўляеца заступнікам старшыні БАЗА, меў магчымасць бліжэй азна-міцца з аbstавінамі беларускага грамадзкага жыцьця, асабліва — з пала-жэнінем Беларускага Нацыянальнага Камітету, а таксама пабачыць умовы і канкрэтныя вынікі працы Выдавецтва «Бацькаўшчына», беларускіх сэкцыяў Інстытуту Вывуччын СССР ды радыя «Вызваленіе». Сустроча гэтая давяла, што гэткія кантакты шмат дапамагаюць узаемнаму зразуменію нашых грамадзкіх і палітычных проблемаў, а таксама правільнай ацэнке праробліванай працы.

Др. Я. Станкевіч, рэфэрэнт культуры Беларуска-Амэрыканской Задзіночаньне

Адрас:

J. Stankievich, 6 Vandervoort Place

Brooklyn 37, NEW YORK, USA.

Прышли безадкладна падпіску на «Бацькаўшчыну» й заахвоць зрабіць іхата сваіх прыяцеляў і знаёмых!

I, лягальна і згодна з 17 арт. савецкага канстытуційнага закону, што пасля заканчэння свято падарожжа, др. Вярбіцкі падзеліца сваімі ўражан-нямі з шырэйшымі коламі нашае эміг-рацы.

«Хрушчоў даводзіць, у прамовах, што Расея ніколі на імкнулася накінць сваю систэму Улады ці дамінацыю якому-не-будзь іншаму народу. Эта бессаромнага налагасць. Ніводнікі інтэлігенты чалавек, якія студзяваюць гэтыя справы, не паверыць, каб якай-не будзь краіна, што знаходзіцца ціпэр пад Расеяй, згадліва-ся дабравольна на ўваход туды; ніводнае з іх гэтага не зрабіць, і гэта адносіцца на толькі да краінаў, апанаваныя маскоўцамі за пачатку іхнае гісторыі. Расея была агрэсіўнай сілай увесе гэтыя часы, забіраючы меншыя краіны, як князь Чартарыйскі, казаў, хвалышам і гвалтам, і, якказі маркіз дэ Кюстэн, ужываючы гэтыя завеацы да вядзення далейших падбояў. Так доўта, як Расея мае кантроль над якай-не будзь суседнай краінай, яна будзе загрозай сівецтву, як яна зрешты і зайдёды была. Адзін ра-

тунак — гэта зрабіць так, каб яны супа-дала з сваімі этнографічнымі межамі... «Вязь іншай сусветнай вайны, якой ніхто на Захадзе на хоча, не магчыма бачыць, як марш Расея на заваёву сусве-ту можа быць стрыманы на заўсёды, калі на лічыць магчымасці нутранога рас-паду Савецкага Союзу, а гэта я можа быць зроблены бяз узделу самых прыг-нечных народоў...»

«Гэтыя мільёны паняволеных народоў чалавекі ад Захаду дапамогі ці хадзі-б сымпатыўнай іхнім змаганын за свабоду.

Яны ў вялікай ступені згубілі веру, асабіўка пасля апошніх трах Жэнэва, і мы мусім здабыць іхні давер ізноў, калі хочам міру. Аднак, наадварот, Сэр Іэн зрабіў ўсё каб забіць рэшткі гэтага даверу сваімі нефартуннымі і незра-зумельмі запросінамі ў гэтую краіну (Ангельшчыну), якія гасціць ураду, Хрушчоўца і Булганіна, на якіх прыгнечаныя народы глядзяць як на сваіх найгоршых і найблізкіх дзікіх прыгнечальнікаў, па-кіяўольнікаў і забойцаў...»

«Наша сіла ляжыць у ватрыманыні поўнага даверу і супрацоўніцтва тысячу мільёнаў, што ціпэр знаходзіцца над ботам Москвы, якія не займаюцца тэорыямі, але затое ведаюць з практикі і трагічнага дасьветчання, што азначае расейская ўлада. У здабыць іхніх краінай ляжыць наша бяспечнасць і ўсяго съвету, і гэта не азначае толькі краінай, якія падпрымалі падзеі, але на працягу ўсё гісторыі; яны ўсе мелі стагодзіў дасьветчання, і гэта дарыўшы на некаторых адстальных але..

— Іван Іванавіч, ці на чым гэта нам? — рапортаваючы да стала шпіт. — Зачакаліся, мусі, нас... Госьці даўно сабраліся на хрысьціны. А ты-ж хросны бацька.

Лектар на імгненіе адпраўляўся ад кан-спекту і, убачыўшы агента нарыхтовак Ярашэнкі, здагліўка кінуў галавой:

— Скарачаюся... Даўк на чым гэта я спыніўся? — зноў павярнуўся Іван Іванавіч да аўдытаў. — Ага, на несвя-домых элементах. Шмат хто з вас, таварыши, — на крыдзіце за маю шы-расыць, — хрысьціць дзяцей, съвяткуюць розныя ўзелітніцы съвяты. Каб ная быць галаслоўным, я мату прывесыць дзясяткі прозвішчай.

Іван Іванавіч з абурэннем у голасе пачаў пералічваць тыя, што яшчэ на-захаваліся ад перажытку мінлага. Той-сяй ахрысьціў сваі дзіцяці, другі ў Іванаў ці Пятроў дзень на выйшаў на працу, трэці быў хросны бацькам і г. д.

— Карацай кажучы, таварыши, вы-пісайце часапісы і чытайце іх. Я скончы-ху.

Калі залі апусціла, да Івана Іванавіча падышоў Ярашэнка.

— Што ты сабе думаеш, Іван Іванавіч? — раздражнёна загаварыў ён. — Дома нас чакаюць. Ды і бацошка, глядзі, ужо гневаеца.

— Я ўмомант, — пасыпешна складаю-чы атактыкі, апраўдваўся Іван Іванавіч. — Яшчэ пасыпем...

— Прайшла гадзіна, а то й кірху больш, і Іван